C U R T E A D E A P E L N O R D

Dosarul nr.21rji-650/25 Judecătoria Orhei sediul Rezina
1-25022065-03-21rji-21052025 Judecător L.Tetiu

D E C I Z I E
În numele Legii
26 mai 2026

Colegiul penal al Curţii de Apel Nord,
având în componenţa sa:
Preşedintele şedinţei de judecată Ion Talpa
Judecători Ghenadie Liulca, Ecaterina Arseni

a judecat în lipsa părților, în ordine de recurs conform art.447 alin.(1) CPP, recursurile declarate de către condamnatul **Țurcan Nicolae** și apărătorul acestuia, avocatul Goncear Aurel, împotriva încheierii Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 18.04.2025, prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea cu privire la liberarea condiționată a condamnatului Țurcan Nicolae de pedeapsă înainte de termen în temeiul art.91 CP.

După expunerea esenței cauzei de către judecătorul raportor, ţinând cont de materialele prezentate instanței, pentru expunere asupra recursurilor, Colegiul, -

C O N S T A T Ă:

La 29.04.2025 condamnatul Țurcan Nicolae și la 02.05.205 apărătorul acestuia, avocatul Goncear Aurel, au atacat cu recurs încheierea Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 18.04.2025, prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea cu privire la liberarea condiționată a condamnatului Țurcan Nicolae de pedeapsă înainte de termen în temeiul art.91 CP.

Condamnatul Țurcan Nicolae și-a expus dezacord cu încheierea instanței, menționând c în privința sa este posibilă aplicarea prevederilor art.91 CP, or, a realizat programul individual de executare a pedepsei, a recuperat prejudiciul material, se caracterizează pozitiv, riscul de recidivă este redus, are loc de trai, lucrează în calitate de electrician în Penitenciarul nr.17 Rezina. Notează, că în aceleași condiții prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi sediul Bender din 12.12.2022 față de el a fost aplicată amnistia și i-a fost redusă pedeapsa cu 3 ani, respectiv, consideră că și pentru aplicarea prevederilor art.91 CP aceste condiții sunt valabile.

Avocatul Goncear Aurel a solicitat prin recurs casarea încheierii contestate cu rejudecarea cauzei și adoptarea unei hotărâri prin care față de condamnatul Țurcan Nicolae să fie aplicate prevederile art.91 CP, iar liberarea condiționată al acestuia înainte de termen să fie însoțită de stabilirea obligațiilor prevăzute de art.90 alin.(6) CP. În motivarea cerințelor apărătorul a invocat argumente similare celor din recursul condamnatului Țurcan Nicolae cu privire la întrunirea condițiilor pentru aplicarea față de ultimul a prevederilor art.91 CP. Suplimentar apărătorul-recurent a menționat, că săvârșirea de către Țurcan Nicolae a unei infracțiuni excepțional de gravă nu constituie impediment pentru liberarea condiționată a acestuia de pedeapsă înainte de termen, iar instanța de judecată eronat a concluzionat, că termenul executat de pedeapsă este insuficient pentru restabilirea echității sociale și atingerea scopului pedepsei penale.

Verificând argumentele recursului în raport cu materialele prezentate instanței și prevederile legii, Colegiul penal a ajuns la concluzia, că recursul urmează a fi respins ca nefondat, soluția Colegiului fiind adoptată în conformitate cu prevederile art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) CPP, potrivit cărora, judecând recursul, instanța adoptă una din următoarele decizii: *...respinge recursul, menținând hotărârea atacată, dacă: ...recursul este nefondat*.

În argumentarea soluției emise la caz, Colegiul menționează, că instanța de fond judecând cererea cu privire la liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen a condamnatului Țurcan Nicolae, a respectat normele procesuale, a verificat complet, obiectiv, suficient și în ansamblu împrejurările cazului, cât și argumentele formulate în cerere, corect ajungând la concluzia privind respingerea acestei cereri ca fiind neîntemeiată.

Colegiul penal reține, că potrivit art.91 alin.(1) CP, persoanei care execută pedeapsa cu închisoare i se poate aplica liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen dacă a realizat programul individual de executare a pedepsei, a reparat integral daunele cauzate de infracțiunea pentru care a fost condamnată, cu excepția cazului când dovedeşte că nu a avut nicio posibilitate să le îndeplinească, şi *dacă se constată că corectarea ei este posibilă fără executarea deplină a pedepsei*. /.../.

Din materialele cauzei Colegiul atestă, că condamnatul Țurcan Nicolae la 28.01.2025 s-a adresat la comisia Penitenciarului nr.17 Rezina, cu cerere privind liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen (înregistrată la 29.01.2025).

Potrivit Extrasului din procesul-verbal nr.03 din 14.02.2025 al Comisiei Penitenciarului nr.17 Rezina, la 14.02.2025 în cadrul Comisiei au fost examinate materialele și dosarul personal privind posibilitatea aplicării art.91 CP în privința condamnatului Țurcan Nicolae. În urma examinării, deși s-a stabilit că Țurcan Nicolae a realizat Programul individual de executare a pedepsei penale, are un comportament pozitiv, a executat 2/3 din termenul de pedeapsă, nu dispune de prejudiciu, totuși *Comisia a refuzat înaintarea materialelor în instanța de judecată*

privind posibilitatea aplicării art.91 CP, deoarece este prematur. Respectiv, potrivit extrasului din ordinulnr.28 din 14.02.2025 a fost aprobată hotărârea Comisiei Penitenciarului nr.17 Rezina cu privire la refuzul în cererea condamnatului Țurcan Nicolae privind expedierea materialelor în instanța de judecată pentru posibilitatea aplicării prevederilor art.91 CP.

La fel și instanța de judecată la examinarea cererii condamnatului Țurcan Nicolae a conchis că reintegrarea ultimului în societate la moment nu este posibilă, deoarece termenul real executat nu este proporțional în raport cu gravitatea faptei comise, iar liberarea condamnatului de pedeapsă înainte de termen nu va fi o măsură echitabilă în raport cu faptele comise, consecințele infracțiunilor şi cu necesitatea corectării depline al acestuia. A reținut instanța, că la moment, fără executarea deplină a pedepsei nu poate fi considerat că a avut loc corijarea și reeducarea condamnatului.

Colegiul penal apreciază juste concluziile instanței, în acest sens menționând următoarele.

Din prevederile art.91 CP reiese, că pentru a beneficia de liberare condiționată de pedeapsă înainte de termen, pe lângă faptul ispășirii a cel puțin 1/3 din termenul de pedeapsă stabilit pentru săvârșirea unei infracțiuni excepțional grave, în sarcina condamnatului urmează să fie reținute o serie de condiții, *întrunirea cărora trebuie să fie concomitentă*: 1. condamnatul să realizeze programul individual de executare a pedepsei; 2. condamnatul să repare integral daunele cauzate prin infracțiune, pentru comiterea căreia își ispășește pedeapsa (excepție de la această condiție fiind imposibilitatea îndeplinirii ei, care urmează a fi demonstrată); 3. condamnatul să dea dovadă că corectarea lui este posibilă fără executarea deplină a pedepsei.

În acest sens, Colegiul penal reține, că primele două condiții au fost întrunite în cazul condamnatului Țurcan Nicolae, întrucât din materialele cauzei rezultă că acesta a realizat programului individual de executare a pedepsei, și prejudicii neachitate nu are.

Privitor la cea de-a treia condiție, ce vizează convingerea precum că corectarea condamnatului este posibilă și fără executarea deplină a pedepsei, - aceasta nu a fost îndeplinită, ceea ce a determinat respingerea solicitărilor cu privire la liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen a condamnatului Țurcan Nicolae.

Materialele cauzei atestă că Țurcan Nicolae își ispășește pedeapsa penală conform sentinței Judecătoriei Orhei sediul Șoldănești din 22.04.2019, modificată prin decizia Curţii de Apel Chișinău din 19.06.2019, prin care a fost condamnat la 15 ani închisoare pentru săvârșirea tentativei de infracțiuni excepțional de grave, - infracțiune prevăzută de art.27, art.145 alin.(2) lit.a), i), j) CP. Începutul termenului de pedeapsă - 30.07.2018, sfârșitul termenului - 29.07.2033.

În continuare Colegiul atestă, că deși prin încheierea Judecătoriei Chișinău sediul Ciocana din 15.01.2021 pedeapsa condamnatului Țurcan Nicolae a fost redusă cu 448 zile în temeiul art.473[4] CPP și prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi sediul Bender din 12.12.2022 acestuia i-a fost redusă pedeapsa cu 1/5, ce constituie 3 ani în temeiul actului de amnistie, ulterior prin încheierea Judecătoriei Anenii Noi sediul Bender din 31.01.2024 din nou i-a fost redusă pedeapsa cu 54 zile în temeiul art.473[4] CPP, totuși, asupra situației condamnatului prevalează faptul că din termenul de pedeapsă de 15 ani, acesta a ispășit efectiv doar 7 ani (la data soluționării cererii) – termen care în sensul art.61 CP este insuficient pentru a ajunge la concluzia fermă că corectarea lui Țurcan Nicolae este posibilă fără executarea deplină a pedepsei.

În contradicție cu cele invocate de apărătorul-recurent Colegiul va menționa, că deși însăși gravitatea infracțiunii pentru comiterea căreia condamnatul își ispășește pedeapsa, nu reprezintă condiție expresă pentru liberarea condiționată, totuși prin prisma art.91 CP acest criteriu se analizează de rând și cu celelalte de la institutul pedepsei reglementat de Codul Penal întru constatarea certă că corectarea condamnatului este posibilă fără executarea deplină a pedepsei. În acest aspect, Colegiul apreciază absolut întemeiată convingerea instanței de fond că la moment corectarea lui Țurcan Nicolae fără executarea deplină a pedepsei, nu este posibilă, având în vedere că acesta își ispășește pedeapsa pentru o infracțiune excepțional de gravă, cu un grad prejudiciabil sporit, îndreptată împotriva vieții persoanei, comisă intenționat, în scop de răzbunare.

În atare împrejurări prima instanță just a ajuns la concluzia că reintegrarea condamnatului Țurcan Nicolae în societate nu este posibilă la moment chiar și în prezența unei caracteristici pozitive atribuită de administrația penitenciarului, termenul real executat de condamnat în penitenciar nefiind unul proporțional gravității faptei pentru comiterea căreia își ispășește pedeapsa, iar măsura liberării de pedeapsă înainte de termen la moment nefiind echitabilă în raport cu fapta comisă și consecințele ei.

Distinct de cele menționate supra, Colegiul apreciază eronată corelarea condamnatului-recurent a condițiilor pentru aplicarea actului de amnistie și a condițiilor pentru aplicarea liberării condiționate de pedeapsă înainte de termen, or, institutul liberării condiționate este distinct de cel al amnistiei, și pentru aplicare implică necesitatea întrunirii cumulative a condițiilor expres prevăzute la art.91 CP.

Deci, Colegiul penal consideră, că prima instanță justificat a concluzionat asupra neaplicabilității prevederilor art.91 CP față de condamnatul Țurcan Nicolae, nefiind întrunite cumulativ condițiile pentru liberarea condiționată de pedeapsă înainte de termen, or, la moment nu poate fi fi formată convingerea fermă că corectarea condamnatului poate avea loc și fără executarea deplină a pedepsei.

Ținând cont de cele menționate, instanța de recurs concluzionează, că recursurile declarate de condamnat și apărătorul acestuia, sunt l este nefondate, iar careva temei pentru casarea încheierii nu s-a stabilit, fiind condiționată respingerea recursurilori și menținerea în vigoare a actului judecătoresc contestat.

Conducându-se de art.449 alin.(1) pct.1) lit.a) CPP, Colegiul penal,-

D E C I D E :

Se resping ca nefondate recursurile declarate de către condamnatul **Țurcan Nicolae** și apărătorul acestuia, avocatul Goncear Aurel, împotriva încheierii Judecătoriei Orhei sediul Rezina din 18.04.2025, prin care s-a respins ca neîntemeiată cererea cu privire la liberarea condiționată a condamnatului Țurcan Nicolae de pedeapsă înainte de termen în temeiul art.91 CP, încheiere care se menține fără modificări.

Prezenta decizie este irevocabilă.

Preşedinte de şedinţă: Judecător: Judecător:

Copia corespunde originalului.